

دوستی چیست و معیار انتخاب دوست چیست؟

عاجزترین مردم کسی است که از به دست آوردن دوست عاجز باشد و از او عاجزتر کسی است که دوستان به دست آورده را از دست بدهد.

دوستان کسانی هستند که کسانی است که به یکدیگر محبت می کنند. چه متقین و اهل آخرت که دوستی شان با یکدیگر به خاطر خداست (نه به خاطر منافع مادی) و چه اهل دنیا که دوستی هایشان به منظور منافع مادی است."

دوستی چنین تعریف شده است:

" دوستی یعنی همنشینی، معاشرت و گفتگوی انسان با افرادی که به آنها علاقه و محبت دارد، زیرا با غیر دوست معمولاً کسی قصد معاشرت ندارد. این دوستی و ارادت و محبت ، یا لذاته است (یعنی به خودی خود مطلوب است) و یا مجازی و واسطه ای است که انسان به وسیله آن به دوست حقیقی برسد."

بنابراین دوستی ها ممکن است براساس منافع مادی و خواهش های نفسانی و اغراض و احساسات باشد و یا بر اساس یک انگیزه صحیح . با استفاده از آنچه گذشت، دوستی صحیح بر اساس معیارهای دینی را این چنین تعریف می شود:

محبت، علاقه، ارتباط روحی، حسن معاشرت و گفتگو میان دو فرد و یا بین افراد جامعه با ملاک صحیح و انگیزه های الهی ، به طوری که دوستان بر اساس آن بتوانند نیازهای فردی و اجتماعی و احتیاجات دنیوی و اخروی خود را تأمین کنند.

دوستی حقیقی

این نوع از دوستی مخصوص اولیاء و مؤمنان واقعی است که تمام ارادت و انس و محبت خود را نسبت به خداوند تبارک و تعالی و اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام صرف نموده اند. آری اینان نخبگان عالم و کسانی هستند که از غیر دوست رسته ، و به دوست پیوسته اند و آنچه لذت این دوستی را چشیده اند که حاضر نیستند دنیا و آنچه در آن است را با لحظه ای انس و محبت و مناجات با خدای تعالی و ارادت به ساحت معصومین علیهم السلام عوض کنند

آنان که ایمان دارند بیشترین محبت و عشقشان به خداست.

دوستی مجازی

برپایه آنچه تا بدین جا در تعریف دوستی گفته شد روشن می شود که هر علاقه و محبتی که انسان به غیر از خداوند تبارک و تعالی و ائمه معصومین علیهم السلام دارد، دوستی مجازی است. حال اگر این دوستی برخاسته از خواهش های نفسانی و شر و فساد باشد ، رهن آدمی است و انسان را به منجلاب فساد می کشد و اصولاً چنین دوستی هایی ناپایدار خواهد بود.

اما اگر این دوستی، دارای معیار صحیح بوده و از انگیزه الهی و فطرت انسانی نشأت گرفته باشد، ضمن آنکه پایدار می ماند، سرانجام انسان را به سعادت رهنمون خواهد شد.

بی شک یک مسلمان که با نگاه دینی، روش زندگی خود را ترسیم می کند و تمام مراحل و ابعاد آن را حرکت به سوی کمال می داند؛ در انتخاب دوست- که سهم عظیمی در سعادت و شقاوت دارد و نقش مهمی در زندگی بایفا می کند- دقت کامل را به عمل می آورد و دوستانی را جهت معاشرت و زندگی برمی گزیند که در این مسیر یار و مددکار او باشند. در این صورت است که این نوع دوستی و محبت مجازی، به بستر و واسطه ای برای رسیدن به آن حقیقت مطلق تبدیل می شود.

بهترین دوستان

نخستین نکته ای که در اینجا باید بر آن تأکید شود این است که دوستی و محبت دارای مراتب و درجاتی است. نباید تصور کرد که دوستی بین افراد، یکسان است. حقیقت این است که دوستان مراتب مختلفی دارند؛ بعضی به عنوان دوست کامل شناخته می شوند؛ زیرا از همه ی ویژگی ها و شرایط یک دوست کامل برخوردارند و بعضی شرایط کمتری را در خود جمع کرده اند.

دوستی و رفاقت حدودی دارد. کسی که واجد تمام آن حدود نیست، دوست کامل نیست و آن کس که دارای هیچ یک از آن حدود نباشد اساساً دوست نیست.

اول آن که: ظاهر و باطن رفاقت نسبت به تو یکسان باشد.

دوم آن که: زیبایی و آبروی تو را جمال خود ببیند و نازیبایی تو را نازیبایی خود بداند.

سوم آن که: دست یافتن به مال و یا رسیدن به مقام ، روش دوستانه او را نسبت به تو تغییر ندهد.

چهارم آن که: در زمینه رفاقت ، از آنچه و هر چه در اختیار دارد نسبت به تو مضایقه نکند.

پنجم: تو را در مواقع مشکلات و مصائب ترک نکند.

با اطمینان می توان گفت که اینها دوستان برتر هستند و اگر دوستی با این خصوصیات پیدا کردید، بدانید کیمیایی یافته اید که نباید آن را به آسانی از دست دهید. زیرا ارتکاب چنین خطایی از خرد به دور است دوستی مؤمن، جزئی از دین می باشد و شخص عاقل مراقب دین خود است.

رفقای صمیمی سه دسته اند:

۱. کسی که مانند غذا از لوازم ضروری زندگی به حساب می آید و آدمی در همه حالات به وی نیازمند است؛ و او رفیق عاقل است.

۲. کسی که وجود او برای انسان به منزله یک بیماری رنج آور است؛ و آن رفیق احمق است.

۳. کسی که وجودش نافع و به منزله داروی شفابخش و ضد بیماری است؛ که او رفیق روشنفکر بسیار عاقل است.

تفاوت بین دوستان و مراتب دوستی احتیاج به دلیل و برهان ندارد. لابد شما در زندگی دوستانی دارید که دوستی با آنان عذاب آور است و به این ترتیب همیشه سعی می کنید خود را از آنان دور نگه دارید. در مقابل بعضی هستند که انسان حاضر است با صرف ساعت ها وقت و طی مسافت های طولانی و یا با تحمل رنج و مشقت، او را پیدا کند و ساعتی با او همنیشن باشد. این مطلب همان چیزی است که ما از آن به عنوان مراتب دوستی یاد کردیم.

معیار دوستی

همان طور که در تعریف دوستی اشاره شد، دوستی باید بر اساس معیار و ملاک صحیح استوار باشد. زیرا معمولاً ملاک افراد جهت گزینش دوستان، متفاوت است. چه بسا افرادی که با مقاصد نفسانی برای رسیدن به خواسته های دنیوی و یا بر اساس مقاصد شرورانه و مفسدت آمیز یا انگیزه های عاطفی غیرمعقول – تعصب ها – و خلاصه دوستی های بی بنیاد و تصادفی اقدام به انتخاب دوست کنند. اما مسلمانی که با چراغ راهنمای عقل و با تدبیر و اندیشه، کلیه نیازهای مادی و معنوی و از آن جمله دوست یابی خود را تأمین می کند قطعاً دوستان خود را با ملاک صحیح و انگیزه الهی و برای خدا برمی گزیند. او می داند که تنها دوستی های پایدار، دوستی اهل ایمان است که در دنیا و آخرت باقی خواهد ماند،

در قیامت همه دوستان به استثنای متقین، دشمن یکدیگرند.

اصولاً لازمه دوستی متقابل این است که یک طرف، طرف دیگر را به کارها و وظایفش کمک کند. اگر این کمک در غیر رضای خدا باشد، در حقیقت به بدبختی و شقاوت و عذاب دائمی آن طرف کمک کرده است

ای کاش فلانی را دوست خود نگرفته بودم.

بر خلاف دوستی های متقین که دوستی مایه پیشرفت آنان در راه خداست و در روز قیامت هم به سود ایشان خواهد بود

کسی که برای خدا دوست بدارد و برای خدا دشمن بدارد و برای خدا ببخشد، از کسانی است که ایمانش کامل شده.

9 ویژگی یک دوست خوب

داشتن دوست خوب یکی از لذت‌بخش‌ترین تجربه‌های زندگی است. ارسطو، فیلسوف نامدار یونان باستان، دوست خوب را به منزله‌ی یک روح در دو بدن می‌داند. اما هیچ وقت با خودتان فکر کرده‌اید چه تعداد از افرادی که در حال حاضر دوست خطاب‌شان می‌کنید، نمونه‌ی یک دوست خوب و تمام‌عیارند؟ به نظرتان کدام یک از دوستی‌هایی که تا به الآن برقرار کرده‌اید تا آخر عمر دوام خواهند شد؟ فکر می‌کنید یک دوست خوب چه ویژگی‌هایی باید داشته باشد تا همیشه دوست‌تان باقی بماند؟ در ادامه با ما همراه باشید تا ۹ مورد از ویژگی‌های دوست خوب را بشناسید.

۱. دوست خوب کمک‌مان می‌کند با خودمان مهربان‌تر باشیم

شاید چون نتوانسته‌اید در مصاحبه‌ی کاری اخیرتان آن‌طور که می‌خواستید عمل کنید، حسابی از دست خودتان دلگیر هستید یا شاید به هر دلیلی حتی از دیدن تصویر خودتان در آینه بدتان می‌آید. بسیاری از ما هر وقت زندگی به کام‌مان نباشد، عادت داریم خودمان را سرزنش کنیم. در چنین شرایطی، یک دوست خوب می‌تواند نظر ما را درباره‌ی خودمان تغییر بدهد. دوست خوب اگر احساس کند از خودمان بدمان می‌آید، سعی می‌کند به طریقی حال‌مان را خوب کند.

دقیقا به همین دلیل، کسانی که از نعمت داشتن دوستان صمیمی برخوردار هستند، احساس خیلی بهتری نسبت به خودشان دارند، چرا که دوستان‌شان باعث دلگرمی‌شان می‌شوند و پشت‌شان را خالی نمی‌کنند. دوست خوب می‌تواند اعتماد به نفس‌مان را بالا ببرد. چنین افرادی وقتی کمک‌مان می‌کنند که نسبت به خودمان احساس بهتری داشته باشیم، خودشان هم حس خیلی خوشایندی پیدا می‌کنند.

۲. دوست خوب اشتباهاتمان را گوشزد می‌کند

همه‌ی ما گاهی بدون اینکه متوجه باشیم، مرتکب خطاهایی می‌شویم که شاید در آینده برایمان گران تمام بشوند. دوست خوب می‌تواند چنین خطاهایی را تشخیص دهد و اشتباهاتمان را سر بزنگاه گوشزد کند، اما نه به منظور مچ‌گیری یا کینه‌توزی، بلکه از روی خیرخواهی. چنین صداقتی موجب شکل‌گیری دوستی‌های واقعی می‌شود. در دوستی‌های بی‌اساسی که مدت زیادی از شکل گرفتن‌شان نمی‌گذرد و همچنین دوستی‌های تصنعی، مطمئن باشید طرف مقابل‌تان چیزی جز خوشایندتان نخواهد گفت. اما در دوستی‌های واقعی، طرف مقابل به خودش اجازه می‌دهد هرچه را در ذهنش می‌گذرد، روراست بیان کند. افراد صادق و قابل اعتماد می‌توانند تجربه‌ی یک دوستی واقعی را نصیب‌مان کنند.

۳. دوست خوب وقتی با شماست، جز به همان لحظه به هیچ چیز دیگری فکر نمی‌کند

دوست خوب کسی است که همه‌ی هوش و حواسش به لحظه‌ی با هم بودن‌مان است، طوری که احساس کنیم حضورش در زندگی‌مان یک اصل حیاتی است. دوست خوب علاوه بر نیازهای خودش به نیازهای طرف مقابلش هم توجه می‌کند و وقتی در کنار دوستش وقت می‌گذراند، فکرش فقط و فقط همانجاست. پس برای اینکه بتوانید همه‌ی هوش و حواس‌تان را به دوست‌تان اختصاص دهید، پیشنهاد می‌کنیم وقتی با هم هستید تلفن همراه‌تان را در جیب‌تان بگذارید. بر اساس نتایج پژوهشی که در سال ۲۰۱۲ انجام شد، تلفن همراه روی روابط بین‌فردی تأثیر منفی می‌گذارد. اما مطمئن باشید یک دوست خوب هرگز اجازه نمی‌دهد تلفن همراهش کوچک‌ترین خدشه‌ای به روابط‌تان وارد کند.

۴. دوست خوب شنونده‌ی خوبی است

آیا تا به حال برای‌تان پیش آمده که موقع درد دل کردن، دوست‌تان یک‌دفعه وسط حرف‌تان بپرد و درباره‌ی مسائل مربوط به خودش شروع به صحبت کند؟ در چنین مواقعی چه حسی دارید؟ حتما احساس کرده‌اید که روند گفت‌وگو رضایت‌بخش نیست، چرا که دوست‌تان فقط سعی دارد درباره‌ی موضوعاتی که به خودش مربوط می‌شوند، صحبت کند. اما در دوستی‌های واقعی، روند گفتگو همیشه دوطرفه است. اینکه هر دو طرف به همدیگر اجازه‌ی صحبت کردن بدهند، موجب تقویت روابط بین‌فردی می‌شود. پس برای اینکه به یک گفتگوی متعادل برسید، سعی کنید وقتی طرف مقابل‌تان صحبت می‌کند، با تمام وجود به صحبت‌هایش گوش کنید. کسانی که شنونده‌ی خوبی هستند، این حس را منتقل می‌کنند که صحبت‌های طرف مقابل‌شان قابل درک است.

۵. دوست خوب در سختی‌ها حمایت‌مان می‌کند

اینکه فقط در خوشی‌ها کنار یکدیگر باشیم، برای یک دوستی واقعی کافی نیست. دوست خوب کسی است که در تمامی فراز و نشیب‌های زندگی پشت‌مان را خالی نکند. به عبارت دیگر، دوست خوب کسی است که سعی کند در خوشی‌ها، ناراحتی‌ها، موفقیت‌ها، شکست‌ها و خلاصه در تمامی تجربه‌های زندگی، شریک احساسات‌مان شود. در دوستی‌های واقعی، وقتی طرف مقابل‌مان را به اندازه‌ی کافی شناختیم، سطح اعتمادمان آن‌قدر بالا می‌رود که خودمان هم اجازه می‌دهیم دوست‌مان در اوقات سخت زندگی همراهی‌مان کند. اگر چنین فردی در زندگی‌تان باشد، حتما می‌دانید که دوست خوب درست مثل اعضای خانواده می‌ماند.

۶. دوست خوب اضطراب‌مان را کم می‌کند

دوست خوب باید بتواند عواملی را که طرف مقابلش را به اضطراب و تنش دچار می‌کند بشناسد. دوست خوب وقتی تحت فشار روانی هستیم، درک‌مان می‌کند و می‌تواند کمک‌مان کند که در چنین شرایطی درست تصمیم بگیریم. حتی زمانی که نیازی به هم‌فکری نداشته باشیم، حضور یک دوست خوب می‌تواند حساسی آرامش‌بخش باشد. بر اساس پژوهشی که در سال ۲۰۱۱ انجام شد، پژوهشگران دریافتند وقت گذراندن با دوستان خوب در کاهش استرس مؤثر است.

۷. دوست خوب نمی‌گذارد مغرور شویم

دوست خوب کسی است که از دستاوردها و موفقیت‌های‌مان خرسند شود و البته کمک‌مان کند که هرگز به خاطر داشته‌های‌مان دچار غرور نشویم. حتما شما هم دوستانی دارید که از ایام قدیم یکدیگر را می‌شناسید و خیلی قبل‌تر از زمانی که در کسب‌وکارتان اسم و رسمی به هم بزنید، با هم دوست بوده‌اید. چنین دوستانی خود واقعی‌مان را می‌شناسند. در نتیجه نه تنها در موفقیت‌ها همراهی‌مان خواهند کرد، بلکه هر زمان که احساس کنند مغرور شده‌ایم، یادمان می‌اندازند که فروتنی پیشه کنیم.

۸. دوست خوب برای با هم بودن‌مان وقت می‌گذارد

گاهی دوستی‌ها به دلیل مشغله‌های کاری یا خانوادگی کم‌رنگ می‌شوند، اما دوستان واقعی هیچ وقت اجازه نمی‌دهند که مشغله‌های زندگی روی روابطشان تأثیر بگذارد. دوست خوب سعی می‌کند با همه‌ی مشغله‌هایی که دارد، باز هم برای با هم بودن‌مان وقت بگذارد یا حتی شده تلفن بزند. اگر برای دوستان‌مان وقت نگذاریم، روابطمان به تدریج کم‌رنگ و کم‌رنگ‌تر خواهد شد. دقیقا به همین دلیل است که بسیاری از دوستی‌های دوران کودکی بعد از ازدواج و بچه‌دار شدن کم‌کم از بین می‌روند.

۹. دوست خوب باگذشت است

همه‌ی ما گاهی در روابطمان قضاوت‌های نادرست می‌کنیم. دوستان واقعی به جای اینکه دلخوری‌شان را از یکدیگر پنهان کنند، مشکل‌شان را مستقیماً مطرح می‌کنند تا سوءتفاهم‌ها از بین برود. دوستان خوب یکدیگر را درک می‌کنند و به همین دلیل می‌توانند نسبت به هم بخشنده و باگذشت باشند. اگر در روابطمان مدام درگیر دلخوری‌های گذشته باشیم، روابطمان هیچ پیشرفتی نخواهد کرد. دوست خوب کسی است که بتواند گذشت کند و اگر خطایی کردیم که باعث دلخوری شد، اینقدر باگذشت باشد که بتواند از اشتباهاتمان بگذرد. پس بیایید این واقعیت را بپذیریم که همه‌ی ما گاهی اشتباه می‌کنیم، اما می‌توانیم به کمک یکدیگر یاد بگیریم انسان‌های بهتری باشیم.